Mājas Draugs

6. GADS JŪNIJS, 1955 6./61./ NR.

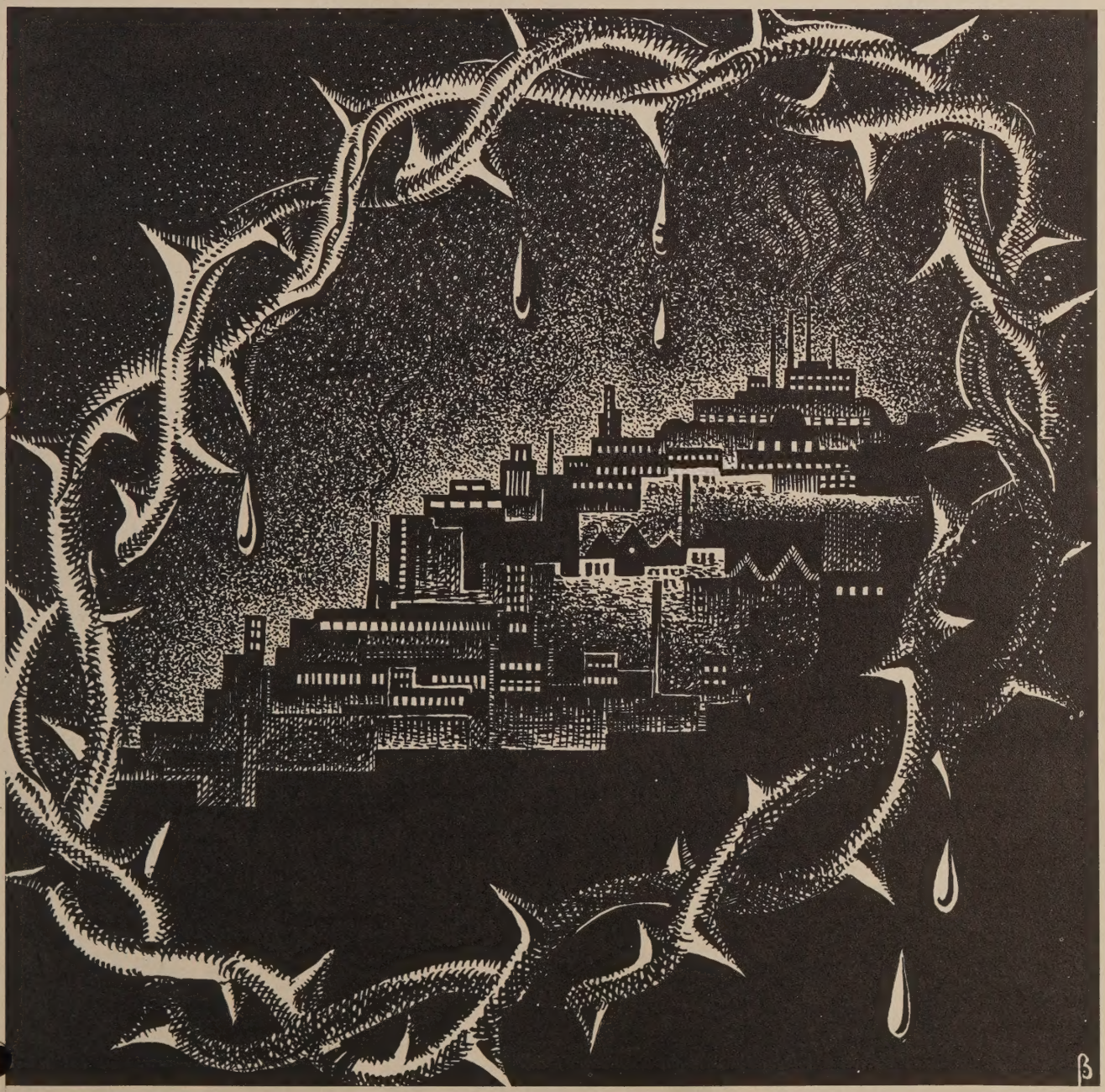

A. Bērziņš - Jūs esat dārgi atpirkti (1. Kor. 6,20)

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
THE LIBRARY

K. KRONIS

14. jūnija vakars

Meld.: Svētīgs, kas nestāv

NELIESMO MŪSU PADEBEŠOS KĀVI,
SAITĒS NU TAUTA SATIEKAS AR NĀVI,
PASAULĒ KLUSUMS MĒMS, KAD ATBALSS GAIDĀM
MOCEKĻU VAIDAM.

KRĒŠĻO PĀR GALVU SVEŠAS TUMSAS VĒLUMS,
TĒVZEME SIRDĪ SĀP KĀ BITES DZĒLUMS:
AIZLIEGTA DRAUGU, NAIDA LIKTA NIEVĀ -
PATVERIES DIEVĀ!

PRĀV. EDGARS BERGS

JĀNIS KRISTĪTĀJS

(Mat. ev.11,7-11)

JĀŅU dienai ir savas tradicijas un parašas. Mums tās ir patīkamas un iemīļotas. Mēs tās izceļam un kopjam. Tur parādās latviešu gars, latviešu sirsnība un viesmīlība.

Bet vēl nozīmīgāka mums paliek diena, ja tā saistās ar kādas lielas personības piemiņu. Arī tādā ziņā Jāņu diena ir ievērojama, jo viņā runā uz mums Jānis Kristītājs.

Jānis Kristītājs dzīvoja un darbojās pārejas laikā. Toreiz cilvēki gaidīja kautko jaunu. Kas tas būs, viņi nezināja, bet viņi bija pārliecināti, ka dzīve nevar palikt tāda, kāda viņa bija. Šinī laikā parādījās Jāņa Kristītāja raksturīgā personība, kas nesa sevī sava laika ilgas, bet apzinājās arī pienākumu sagatavot cilvēkus gaidāmiem laikiem. Mums sevišķi zīmīgs ir Kristus raksturojums par Jāni Kristītāju, kas laimīgā kārtā mums uzglabājies. Kā Viņš spriež par šo darbinieku?

"Ko jūs esat izgājuši tuksnesī skatīt? Vai kādu niedri, ko vējš šurpu turpu šauba" (7.p.)? Jānis Kristītājs bija noteikts raksturs. Viņš nelocījās ne pa labi, ne pa kreisi. Viņš katram teica taisnību acīs, norādīdams uz viņa kļūdām un grēkiem un aicinādams uz atgriešanos. Pat no šās pasaules vareniem viņš nebijās, arī Erodam viņš pārmeta tā pārkāpumus, par ko viņam bija jāmaksā ar savu dzīvību.

Pārejas laikā, kur cīnās dažādi uzskati, parādās dažādas izredzes un ceļi, noteikti raksturi ir nepiecie šami. Mēs ciešam no nenoteiktības, kuŗu stipri jūtam. Mēs redzam to politikā, kur nav stingras noteiktas līnijas. Mēs redzam to cilvēku domās. Tie dažkārt nevar izšķirties, drīz piekrīt vienam tad otram. Bet tāda nenoteiktība ir nespēks. Taisni pārejas laikā cilvēki grib redzēt stingrus raksturus, pie kuŗiem var turēties. Kad nejūt vairs drošu pamatu zem kājām, tad meklē klinti, kur var nostāties bez bailēm. Mēs esam redzējuši nežēlību, cietsirdību, mežonību. Tās nevar apkarot ar kompromisiem. Dzīve prasa pēc noteiktības.

"Jeb ko jūs esat izgājuši redzēt? Vai kādu cilvēku mīkstās drēbēs? Redzi, kas mīkstas drēbes valkā, tie ir ķēniņu namos" (8.p.). Cīņā neder izlutināti cilvēki. Kaŗavīram jābūt norūdītam, lai varētu panest grūtības, ko cīņa tam uzliek. Mēs tagad stāvam cīņā, tādēļ šī prasība zīmējās uz mums. Mīkstiem un vājiem cilvēkiem būs jāiet bojā, stiprie un drošie izturēs pārbaudījumu un pastāvēs cīņā. Tādi darbinieki mums ir vajadzīgi.

"Jeb ko jūs esat izgājuši redzēt? Vai kādu pravieti? Tiešām Es jums saku, tas ir augstāks nekā pravietis" (9.p.). Pravietis nestāv ārpus dzīves. Viņš saprot savus laikus, redz spēkus, kas tur darbojās, labus un ļaunus. Viņš pazīst sava laika problēmas un zina kādas iespējas laiks dod. Viņš nav sapņotājs, kas dzīvo iedomātā pasaulē, bet redz reālo dzīvi un droši ķeras klāt sava laika jautājumiem. Pravietis domā arī par nākotni. Apkarodams sava laika netikumus, viņš sagatavo cilvēkus nākotnes uzdevumiem.

"Šis ir tas, par ko rakstīts: Redzi, Es sūtu savu eņģeli tavā priekšā, kam būs tev ceļu sataisīt" (10.p.). Jānis bija Dieva sutīts un apzinājās savu aicinājumu. Tādēļ viņš savu darbu neuzskata par paša darītu, bet par Dieva darbu. Atkāpšanās būtu bijusi Dieva aizliegšana. Viņam bija jāiet, kur

Dievs viņu sauca, un bija jādara, ko Dievs prasīja.

Šis noteiktais, norūdītais vīrs, kas redzēja cilvēkus kādi viņi patiesībā bija un ticēja Dieva dotam uzdevumam, bija patiesi liels. "Patiesi Es jums saku: No sievām dzimušiem neviens nav cēlies lielāks par Jāni Kristītāju." Bet viņš nebija vēl debesu valstības loceklis. Viņš nesaprata, ka ciešanas var būt uzvara, ka šķietams zaudējums var būt ieguvums. Tādēļ "mazākais debesu valstībā ir lielāks par viņu" (11.p.).

Vai šis vīrs pieder tikai senai pagātnei? Vai viņš mums tagad vairs nekā nevar teikt? Šādi noteikti raksturi arī tagad mums ir vajadzīgi. Pasaulē valda glēvulība, mīkstčaulība, kas neuzdrošinās uzstāties pret varmācību, netaisnību, mežonību. Tādēļ viņa nespēj atrisināt problēmas, kuŗu priekšā viņa stāv. Glābt viņu var tikai darbinieki, kuŗi līdzinās Jānim Kristītājam. Viņš sagatavoja ceļu gaidāmam Pestītājam. Arī tagad tādi darbinieki iezvanītu labākus laikus, un tādi laiki bez dievišķā Pestītāja nav domājami. Lai Jāņa Kristītāja gars dod dzīvību arī mums un ved mūs pie pasaules Pestītāja.

MĀC. E. ROZĪTIS

KRUSTS UN KRUSTA SVĒTĪBA

Jēkaba vēst.1,2-12

VISIEM mums ir jānes krusts, mēs visi to arī nesam, visa cilvēce tagad nes bezgala lielu un smagu krustu. Un nav daudz tādu, kuŗi krustu nezdami teiktu sevi esam laimīgus. Bet tā Kunga kalps un māceklis arī šodien teic:

a) Jo grūtāks krusts kādam nesams, jo īstāks kristietis.

Krusts ir dievišķās patiesības zīme, pēc kuŗas pazīst Dieva bērnus, pēc kuŗas zina, kas ir tā Kunga māceklis. "Turiet, mani brāļi, to par lielu prieku, ka jūs krītat dažādās kārdināšanās" - teic apustulis Jēkabs. Tas nozīmē, ka viņš mums grib pateikt un atgādināt, ka mēs esam viņa brāļi Jēzū Kristū, ka mēs esam viņa mīļie brāļi arī krusta nešanā Jēzū Kristū, kas par krusta nešanu nekurn un nevaimanā, bet nes to ar prieku un pacietību. - Krusts nu vienreiz, un jau no pirmkristīgiem laikiem, ir tā zīme, kas mūs cilvēkus visus saved kopā vienā brālībā, ka mēs jūtamies kristieši, sasieti un vienoti vienā liktenī. - "Ja es gribu būt kristīgais," teic M. Luters, "tad man ir jānes Kristus saimes zīmogs, un tas ir mīļais krusts, jo Kristus savai saimei nedod citu zīmi, ka vien krustu, bet zem krusta ir jācieš!"

Atcerēsimies Cebedeja dēlu māti, kuŗa lūdza par saviem bērniem, lai Jēzus ļauj tiem debesu valstībā sēdēt vienam pa labo, otram pa kreiso roku. Tad no Kristus mutes atskanēja nopietnais pārbaudes jautājums: "Vai jūs varat dzert to biķeri, ko es dzeru?" - Kad mēs skatām Jēzus Kristus mācekļu pulkus, gan pirmkristīgos mācekļus, gan tos, kas "nāvē gāja" 1919. gadā Latvijā, jeb - Baigo gadu, vai mēs neredzam viņus visus ietērptus Kunga Kristus valstības goda drānās, apzīmogotus ar krusta zīmi? Viņi visi nes ķēniškīgo purpura, sarkano martiru mantiju, sākot ar pirmajiem asinsliecinieciem Stefanu, Jēkabu, Pēteri un Paulu. Visi šie Kristus liecinieki, vai nu vienādi vai otrādi, nes Kristus krustu. Dažiem tas ir nesams kā ļaunu cilvēku naids un pasaules nievas, kuŗas tos apņem visu mūžu. Citiem tās ir ciešanas smagā, grūtā slimībā. Dažs pavada savu mūžu raizēs un rūpēs, cauru dienu zūdīdamies par dienišķo maizīti. Citam viss mūžs jāpavada smagā cīņā ar savu paša sirdi, lai iegūtu dvēseles mieru un drošību, tādu, kāda ir atpestītam Dieva bērnam. Citam dziļā zaudējumā jāstāv pie mīļa cilvēka kapa un jāmācās caur sāpēm un caur asaru pelēko miglu ieraudzīt Dieva žēlastību, bezgalīgo mīlestību un beigās jāapliecina: "Ja Tu, Kungs, esi mans, tad nevajaga nedz debesis, nedz zemes!"

Jā, ir "dažādas kārdināšanas", kā to mums apustulis teic, bet bez krusta vēl nekad un nekur neviens kristietis nav bijis. Vai pats mūsu Kungs un Meistars nav gājis asiņaino martira ceļu, ceļu uz sava Tēva troni, lai caur ciešanām sasniegtu neiedomājamu debesu godību? Viņš taču saviem mācekļiem to ir pateicis tik gaiši un skaidri, ka skaidrāk vairs nemaz pateikt nevar: "Ja kas grib man sekot, tam būs sevi aizliegt, uzņemties savu krustu un sekot man." (Mat. 16,24). Jeb vai mēs domājam, ka Kristum sekot nozīmē tādu dzīvi kā tauriņam, kas jaukā pavasara dienā lido no zieda uz ziedu? Dzīve nav tāda, tā ir cīņa un - smaga cīņa, kuŗa prasa ik solī upuŗus un liecināšanu.

Cik vienkārši un viegli mēs savā iesvētīšanas dienā Kristus altā-

ŗa priekšā apliecinājām savu ticību, sacīdami: "Es esmu kristietis!" Bet dzīves grūtībās, cīņās ar pasauli, rūpju un ciešanu ugunspārbaudē, tur mums jāprot apliecināt, un no visas sirds: "Es esmu kristietis!" Vai mēs spējam to, ko spēja romiešu zēns Lucians, kuŗš visās vajāšanās, visās mokās, ko viņam sagādāja spīdzinātāji, un pat uz sārta, stabam piesiets, ugunsliesmu apņemts - atbildēja tikai vienu: "Es esmu kristietis!" Krusta nešanā pacietīgā, bez kurnēšanas - tur mēs pazīstam īsto kristieti.

Nesen lasīju par kādu Šveices zemnieku, sava kalnu ciema draudzes priekšnieku. Viņš Ziemassvētku vakarā, pēc dievkalpojuma ienāk baznīcas sakristejā pie mācītāja un teic, ka atsakās no draudzes priekšnieka amata, jo, lūk, viņš nevarot saprast, kādēļ Dievs viņu tik ļoti pārbaudot, kādēļ Dievs liekot nest viņam tik smagu krustu, lai gan sirsnīgi Viņu vienmēr esot lūdzis. Gada laikā viņam mirusi sieva un divi bērniņi. Viens bērns gan vēl esot palicis, bet tas esot slimīgs un vārgs. Un vēl daudzas citas ciešanas viņu esot piemeklējušas, kuŗām izskaidrojuma viņš atrast nevarot. "Es vairs nevaru tā kalpot tam Kungam kā līdz šim, es nespēju savu krustu vairs nest, atbrīvojiet mani no mana amata draudzē!" Taču mācītājs šo vīru pierunā vēl vienu gadu izturēt. Viņš gribot arī par viņu vairāk un sirsnīgāk Dievu lūgt. Nākošo Ziemassvētku vakarā, pēc gada lai pienākot atkal, tad varēšot visu vēlreiz pārrunāt. - Iet gads uz beigām. Arī tas draudzes priekšniekam nav bijis viegls. Arī šogad viņš daudzreiz bijis izmisumam tuvu. Lūdzis dedzīgi un sirsnīgi Dievu, bet lūgšanas palikušas it kā bez atbildes. Ir atkal Ziemassvētku vakars, dievkalpojums baznīcā, eglītes, sveces, brīnišķās Ziemassvētku dziesmas. Priecīgi ir lielie un mazie, bet drūms sēž savā soļā kalnu zemnieks, viņam nav ne īsta prieka, ne svētku sajūtas. Viņš nesaprot savu krusta nešanu. Kad viņš ieiet sakristejā, mācītājs to noraida, lai nākot pēc Ziemassvētkiem, tad varēšot izrunāties. Bet otrā rītā, pirmajos Ziemassvētkos pirms dievkalpojuma sākuma vīrs iesteidzas mācītāja sakristejā, nokrīt ceļos pie mazā altariša un ar asarām acīs teic un slavē Dievu par bezgalīgo žēlastību. Kad mācītājs viņam ir palīdzējis piecelties un vīrs ir kautcik nomierinājies, viņš mācītājam izstāsta savu pagājušās nakts sapni. "Mācītāj, es biju nomiris un biju ceļā uz debesīm. Uz pleca es nesu savu smago krustu, un gāju pa šauru kalnu taciņu. Vienā pusē pacēlās stāva akmens siena, otrā pusē bija dziļš bezdibens, bet es gāju priecīgs, jo es gāju uz debesīm. Jau es tālumā saskatīju augstus, mirdzošus torņus, Dieva pilsētu; jau dzirdēju eņģeļu dziedāšanu, kas bija tik jauka, ka to nemaz nevar izstāstīt, un man bija tik līksmi ap sirdi, ka nu es būšu debesīs. Bet kad nu es tā līksmoju par debesu mājām, uzreiz mana taciņa pārtrūkst. Manā priekšā ir atvēries melns bezdibens. Nekādi pāri tikt. Skatos vai nav kur laipa, vai kāds tiltiņš, bet nekā. Ir tikai bezdibens un stāvas klinšu sienas visapkārt. Tikai tālumā jauki dzied. Jau man sāk uzmākties izmisums, kad kāda balss man iečukst ausī: "Apskaties savu krustu, kas tev plecā!" Un es nu ņemu savu smago krustu un lieku to pāri aizai, un tas ir taisni tik liels, ka tiek pāri aizai. Nu mans ceļš uz debesīm ir vaļā. Tad es pamodos. Un nu es zinu, kādēļ mans krusts ir tāds un ne citādāks. Viņš ir taisni tik liels un tik smags, lai viņu nezdams es tiktu debesīs." -

Ja bēdas un ciešanas smagi gulstas uz mums un mūs spiež, kādēļ tad mēs aizmirstam, kādēļ mēs neatceramies, ka jo lielāks, jo smagāks ir krusts, jo īstāks ir kristietis? Krusta smagumā pieaug arī cilvēks, viņā pieaug spēki, kuri var šo pasauli uzvarēt, un tie ir - mūsu ticība.

b) Jo grūts ir krusts, jo stiprāka kļūst ticība.

"Zinādami," teic apustulis Jēkabs, "ka jūsu ticības pārbaudīšana sagādā izturību. Bet izturība lai parādās darbā līdz galam, ka jūs būtu pilnīgi caur caurim, un jums nebūtu nekāda trūkuma." Jā, bēdās īsti parādās ticība. Bet mēs varam jautāt, kas tad un kāda tad ir īsta ticība? - Varbūt tā, kur cilvēks tulko katru Dieva vārdu Bībelē un Katķismā burtiski, un katru, kuŗš domā un spriež citādāk, nosoda vai pat noliek elles ugunīs? Jeb tā ir īsta ticība, kur cilvēks skaļā balsī apliecina: Dievs ir mans mīļais Tēvs un Jēzus mans Kungs un Pestītājs? Jeb varbūt mēs saucam to par ticību, kur saulainajās dzīves laimes dienās mēs pateicībā pieminam savu Radītāju un ejam Viņa ceļos?

Nē, ticības apliecināšana ir tikai mūsu ticības pirmā pārbaude; pati mūsu dzīve - tā ir otrā ticības pārbaude, bet trešā un izšķirošā mūsu ticības pārbaude ir - ciešanas.

"Zinādami, ka jūsu ticības pārbaudīšana sagādā izturību." Īsta ticība ir tā, kas iztur līdz galam arī vissmagāko krustu. Īsta ticība ir tur, kur vissmagākajā dzīves stundā varam nodot sevi un to, kas mums vismīļākais, Dieva rīcībā, ļaujoties Viņa prātam, Viņa tēviškai vadībai. Īsta ticība ir Abrāama ticība. "Dievs pārbaudīja Abrāamu un viņam sacīja: Abrāam! Un viņš atbildēja: Redzi, še es esmu!" (1. Mozus gr. 22, 1.2). Īsta ticība ir tāda kā Ijabam, kas uz savas dzīves drupām, uz savas laimes gruvešiem apsēdies varēja pazemīgi teikt: "Tas Kungs ir devis, tas Kungs ir ņēmis, tā Kunga vārds lai ir slavēts!" (Ijaba gr. 1,21). Bet arī tur ir īsta ticība, kur mēs līdz ar dziesminieku Dāvidu, caur tumšo dzīves sāpju leju ejot, varam sevi mierināt: "Jebšu es arī staigātu tumšā ielejā, taču ļaunuma nebīstos, jo Tu esi pie manis, Tavs spieķis un Tavs zizlis mani iepriecina." (Ps. 23, 4). Un tur ir īsta ticība, kur līdz ar apustuli Paulu naida un ļaunuma pilnajā pasaulē varam gavilēt: "Kas mūs šķirs no Kristus mīlestības? Vai ciešanas, izbailes, vajāšanas, bads, plikums, briesmas vai zobens? Nē, visās šinīs lietās mēs pārpārim paliekam uzvarētāji Tā spēkā, kas mūs mīlējis." (Rom. vēst. 8,35.37). Pacietība un izturība nosaka ticību. Ticīga pacietība, kuŗa ir tik klusa un mierīga kā jēriņš, un kuŗa sevi pilnīgi nodod Dieva domām, Dieva gribai. Pacietība, kas iztur līdz galam, kuŗa visās dzīves dienās, baltās, bet jo vairāk nebaltās, var liecināt no visas sirds: Ko Dievs dara, tas ir labi darīts. Tur ir īsta ticība.

Lai varētu slavēt kāda cilvēka ticību, mums vispirms jāredz šī cilvēka izturība un pacietība bēdās. Tikai tas ir īsts kristietis, tikai tas ir īsts Dieva bērns, kas visās šīs pasaules ciešanās un nedienās pacietīgi iztur līdz galam. - Ir jau tik viegli un patīkami Dieva laipnās žēlastības dienās, kad Viņa mīlestība rotājas mūsu dzīves dārza ziedos, un mūsu sirds un dvēsele atveŗas Dieva slavai. Bet kā ir, kad šinī pašā dārzā ielauzusies ciešanu vētra, kad lauzts tur arī mūsu mīļākais, krāšņākais zieds? Vai tad nebūs lūzusi arī mūsu ticība? Vai mēs nekurnēsim un nevaimanāsim: Kādēļ, mans Dievs, kādēļ? Kādēļ taisni man šīs nelaimes, šīs ciešanas?

Un kad atnāk tas nelūgtais brīdis, kad mums jāstāv pie kāda mīļa cilvēka šķirsta, kad drupās satriekts mūsu dzīves sapņu un nākotnes cerību kuģis, jeb kad Dievs

mūs ir nolicis smagā slimības gultā, un slimošanas laiks ievelkas garumā, un mēs nezinām vai netuvojas jau mūsu pēdējais brīdis - vai arī tādos brīžos mūsu sirds būs pazemīga, klusa, bet par visām lietām - izturīga? Un vai arī šādos brīžos mēs spēsim ticībā pieglausties savam Dievam, kā reiz to darījām saulainajās bērnu dienās, kad savās bērna sāpēs steidzāmies pie savas mīļās māmuliņas un pieglaudām galviņu pie viņas uzticīgās, mīļās sirds? Ja tādos brīžos, kad mūsu mute un sirds pilna sāpju un rūgtuma (un tas ir tik cilvēcīgi!), tā tomēr nezaimo un nesodas un nevaimanā, bet paļaujas uz Dievu: Tas Kungs visu ir labi darījis! - tad te ir dzimusi īstā ticība, kas ir vērtīgāka par visas pasaules zeltu, sudrabu un dārgiem akmeņiem. Neaizmirsīsim, brāļi un māsas, ka caur šīs zemes raudu ieleju staigājot, Dievs grib pārbaudīt tikai sava bērna pacietību, izturību un ticību, lai beigās to atpestītu uzņemtu savās debesu mājās. Tā Dievs krusta nešanā un ciešanās mūs pārbauda un liek mums lieliem augt ticībā.

c)Jo grūts ir krusts, jo vairāk lūdzam.

"Bet ja kādam no jums trūkst gudrības, tas lai to lūdz no Dieva." Tā mūs pamāca apustulis Jēkabs.

Ticības gaisma dzīves lielajās sāpju, rūpju un ciešanu vētrās bieži vien izdziest, smalkās pacietības un izturības saites neiztur, tās pārtrūkst. Ko nu darīt? Smaga krusta nešana, ciešanas un piemeklēšanas mūs māca arī lūgt.

Tādos brīžos, kad pāri mums brāžas ciešanu vētras, cilvēks bieži vien vairs nezina, ko darīt, kurp iet, pie kā griezties savās bēdās. Griba saplok, smagi pārbaudītā sirds taisās lūzt. Nav neviena, nedz rada, nedz drauga, kas mierinātu, jo cilvēki vairas cietēja. Un nu tu esi viens, pilnīgi viens ar savām bēdām šajā pasaulē. - Nu ir pienācis īstais brīdis rokas pacelt uz augšu pretim debesīm lūgšanā. Visas nopūtas, visu savu sirdi nu pacel augšup pie Dieva debesīs, kur ir gaisma un spēks, mierinājums un padoms, svētība un palīdzība. Lūdz tā, kā Dāvids: "Es paceļu savas rokas uz Tevi, mana dvēsele tvikst pēc Tevis kā izslāpusi zeme." (Ps. 143, 6). Lūdz tā, kā mūsu Pestītājs lūdzis savas zemes dzīves tumšā stundā: "Tēvs, ja Tu gribi, ņem šo kausu no manis, tomēr ne mans, bet Tavs prāts lai notiek!" (Lk. 22,42). Lūdz par visu, kas nospiež sirdi un dvēseli, kas vajadzīgs šai dzīvē. Lūdz dienišķo maizīti, bet neaizmirsti arī lūgt pēc Sv. Gara, lai tas palīdz mierināt dvēseli un miesu. Lūdz par dvēseles nemirstību, par pacietību un atpestīšanu no visām nelaimēm. - Ticīgo lūgšanas iespēj bezgala daudz, ja tās ir dziļas un nopietnas. Tām tikai jānāk no ticīgas sirds, kaut tā arī bēdās un ciešanās piekususi. Ciešanas māca lūgt, bērnišķi ticēt un bērnišķi lūgt. Un Dievs, kuŗam viss pieder, ticīgai lūgšanai neliedz arī savu atbildi, savu svētību.

Mēs esam redzējuši, kā dažs labs, kam dzīvē arvien labi klājies, kas šīs pasaules dzīvi baudījis pilniem malkiem, uznākot ciešanu vētrām ir pēkšņi mācījies satvert tā Kunga roku. Un tāds, kam nekad nav laika, arvien daudz un dažādu pienākumu, kam neatliek laika domāt par Dievu un Dievu lūgt, smagas slimības gultā mācas to Kungu meklēt un atrast lūgšanās. Nu ir laika diezgan. Bēdas māca mums meklēt Dieva debesis, un debesis atrast mums māca - lūgšana. Un tā caur ticību, pacietību un lūgšanu mūsu ciešanu smagais krusts mūs ved tuvāk debesīm, tuvāk mīļajām, mūžīgajām Tēva mājām.

d)Jo grūts ir krusts, jo viegli ir aiziet no šīs pasaules.

Jā, smagais dzīves krusts dara arī vieglu aiziešanu. Viņš rāda mums, ka pasaules prieks, laime un līksmība ir kā nekas. Viņš rāda mums ceļu uz debesīm un stāsta par debesu godību. Apustulis Jēkabs saka: "Bet lai zemais brālis lepojas ar savu augstumu. Bet bagatais ar savu zemumu, jo kā zāles zieds viņš izniks. Jo saule uzlēc ar savu svelmi un izkaltē zāli, un viņas zieds nokrīt, un tās vaiga skaistums iet bojā. Tāpat bagātnieks novītīs savās gaitās."

Kas ir visas šīs pasaules prieks, laimība, godība, ja visu to apskata cietējs cilvēks? - Skaistums un jaunība ir tikai vīstošs puķes zieds. Prieks un līksmība - vīna kauss, kuŗš gan ir salds, pie lūpām pielikts, bet iztukšots atnes tikai rūgtumu un pievilšanos. Gods, slava un augsts stāvoklis, pēc kuŗa dažs labs dzenas visu savu mūžu - tikai mirdzošs ziepju burbulis, kas drīz vien pārplīst. Vara un spēks - tikai ielūzusi niedra, kas parasti negaidot lūzt, ja kāds domā uz tās balstīties. Un ar visām šīm lietām mēs nevaram nedz ciešanas, nedz slimības, nedz arī nāvi aizkavēt. Tā nāk un nāks neatkarīgi no mūsu gribas vai negribas. Ir kāda vieta, kur jāapstājas, kur kāds mums uzsauc: "Līdz šejienei, un ne soli tālāk!" Un tas, kas dzēris no ciešanu un piemeklējumu biķera, arī zina, cik pretīgi

Pateicība

Nevarēdams visiem personīgi pateikties un pateicībā roku spiest, visiem, kas mani apsveikuši ar sirsnīgiem vārdiem un apdāvinājuši ar lielām balvām uz maniem 85 pavadītiem mūža gadiem, sirsnīgi jo sirsnīgi šinī veidā pateicos.

Bet mana pateicība kļūst par aizlūgšanu; lai Dievs svētīdams svētī visus, kas līdz ar mani tuvumā un tālumā šo dienu svētīja kā pateicības dienu Dievam par viņa mūsu visu žēlīgo vadību un svētību. Slavēts lai ir Dievs par visu.

Kīļš paldies visiem par visu man parādīto labvēlību.

Jes.51,11.

Pazemīgā pateicībā

Jūsu T. Grünberg

(T.Grünbergs)

Eslingenā,
1955.gada 7.aprīlī.

++++++++++++++++++++

ir dejot ap zelta teļu, cik rūgtas šīs zemes dzīves laimes kausa mieles.

Cik bieži mēs domājam - un domās apskaužam tos, kuŗi šīs zemes dzīvē svētīti ar visādu laicīgu mantu un labklājību, kuŗi nezina, kas ir kailums, izsalkums, slāpes un aukstums, kuŗiem šī dzīve un pasaule klāj bagātus dzīŗu galdus. Un cik priecīgi un līksmi ir to skati, kā smaidi rotā viņu sejas. Un tomēr, ja mēs varētu ieskatīties šīnīs dzīvēs, to iekšpusē, kas tur mīt, tad mēs bieži vien ieraudzītu tik daudz, tik daudz posta un nelaimju! Ārējā labklājība un smaidi sejās ir tikai maskas, kam jānoslēpj nelaime un ciešanas. Dažs labs traucas cauri pasaulei briesmīgā steigā, it kā gribēdams izbēgt savām ciešanām, sāpēm un nelaimēm. No viņa acīm raugas nemiers, izmisums un tukšums. Un, kad esam ieskatījušies šādās tukšās acīs, mēs izbijušies jautājam: Kur nu ir tā zemes laime, tā svētība, nemaz jau nu nerunājot par mieru? Tās nav!

Un tur, pa gabaliņu, mēs dzīvē arī sastopam cita veida cilvēku - kādu lielu cietēju, kas pacietībā un pazemībā iet savu šauro, pelēko dzīves taciņu. Viņš maz labu, baltu dienu redzējis. Viņš savos plecos arvien nesis smagu, grūtu krustu - bet pacietīgi. Ieskatoties viņa acīs mums liekas, mēs būtu ieskatījušies bērna acīs. Tur mirdz tāda sirsnība un laimība, kādu nekur citur dzīvē mēs neredzam. Viņš nes savā sirdī to, kas ir labāks par visiem pasaules dārgumiem - Dieva mieru, svēto pacietību un mūžīgās dzīvības cerību. Patiešām. "Svētīgs ir tas vīrs, kas kārdināšanās pastāv".

"Jo norūdījumu sasniedzis, tas saņems dzīvības vainagu, ko Viņš ir apsolījis tiem, kas Viņu mīl," nobeidzot teic apustulis. Jā, un visiem šiem krusta nesējiem, šiem cīnītājiem, kas palikuši uzticīgi līdz galam, ir solīta augstākā balva - mūžīgās dzīvības vainags. To tas Kungs, kas pats kā Cilvēka Dēls šeit zemes virsū ir bijis krusta - martira krusta - nesējs, sola kā augstāko balvu tiem, kas pacietīgi nesīs savu šīs zemes krustu. Un to dzirdot, kas gan nepacels augstāk atkal savu nogurušo galvu, kas neņems savu krustu uz saviem pleciem un neies uzticīgi tālāk, zinot, ka ciešanu krusts mums sagatavo ceļu uz debesīm. Jo grūtāks krusts, jo īstāks kristietis. Jo grūts ir krusts, jo stiprāka kļūst ticība. Jo grūts ir krusts, jo vairāk lūdzam. Jo grūts ir krusts, jo viegli aiziet no šīs pasaules.

PROF. K. KĀRKLIŅŠ

Par cilvēka absolūto vertību

KATRAM cilvēkam ir sava relātīva vērtība. Viens cilvēks ir labs amatnieks, otrs - izveicīgs veikalnieks, trešais - uzticīgs ierēdnis utt. Tomēr izvirzās jautājums, vai aiz visām šīm relātīvām vērtībām slēpjas arī vēl kāda absolūta vērtība. Un kas nosaka šo cilvēka absolūto vērtību? Mums šķiet, ka cilvēkam ir tāda absolūta vērtība. Tādēļ šajā rakstā pakavēsimies pie tās.

Par lielu vērtību dzīvē uzskata augstu amatu.

Jo cilvēks dzīvē augstāku vietu ieņem, jo cienīgāks viņš liekas. Tāds tas liekas citiem cilvēkiem, tāds tas liekas vietas ieņēmējam pašam. Cilvēki parasti parāda tādas vietas ieņēmējam lielu godu. Un arī pats vietas īpašnieks iet, galvu augstu pacēlis. Mēs neliegsim augstas vietas īpašniekam arī no savas puses zināmu godu. Bet tas nevairo viņa absolūto vērtību. Absolūtā vērtība nav no augstas vietas atkarīga. Augstās vietās sēž daudz mazvērtīgu cilvēku. Tādā kārtā augsta vieta nenosaka cilvēka absolūto vērtību. Tā vairo viņa absolūto vērtību tikai tādā gadījumā, ja tās ieņēmējs dara labu citiem cilvēkiem.

Otrs cilvēka vērtības vairotājs ir nauda un manta. Kam lielāks naudas maks, tam lielāks gods.

Latviešu sakāms vārds apgalvo, ka par naudu pat velns dancojot. Naudas priekšā klanās izvirtība, zādzība, noziedzība, slepkavība. Liekas, ka dzīvē nav augstākas varas par naudu. "Time is money" - saka amerikāņi. Un tomēr nauda nevairo cilvēka absolūto vērtību. Nereti nauda no līdzekļa top pat par mērķi. Tādā gadījumā runājam par skopumu. Atbaidīgo skopuļa tipu ir rādījuši Moljērs, Puškins, Gogolis, Blaumanis, Jaunsudrabiņš. Kur nauda, tur cilvēku asaras. Cilvēka absolūtai vērtībai parasti nav sakara ar naudu. Tikai tad naudai ir zināms sakars ar cilvēka absolūto vērtību, ja tā tiek izlietota labdarīgos nolūkos. Tādā kārtā varam droši apgalvot, ka cilvēka absolūtai vērtībai vājš sakars ar naudu.

Tātad sabiedriskais stāvoklis un materiālie labumi nevairo cilvēka absolūto vērtību. Vispār sabiedriskais stāvoklis un materiālie labumi nedara cilvēku par absolūti vērtīgu. Cilvēka absolūto vērtību vairo tik viņa garīgās īpašības.

Katrs cilvēks ir vienreizīgs dzīvē. Tādā veidā tas nekad vairs neparādīsies dzīvē otrreiz. Viņš dzīvo vienreiz mūžu mūžos. Katram cilvēkam ir savs uzdevums dzīvē, kuŗu viņš tikai viens var veikt. Cilvēks nāk dzīvē, lai reālizētu savu īpatnējo misiju. Neviens cilvēks nevar aizstāt otru dzīvē, nevar veikt otra uzdevumu. Katra cilvēka pienākums paša spēkiem reālizēt savu uzdevumu dzīvē. Tādēļ cilvēkam jāpūlas vaiga sviedros, lai veiktu savu uzdevumu, reālizētu savu pienākumu. Katra cilvēka uzdevums ir liels un varens. Tikai pats cilvēks bieži vien neapzinās sava uzdevuma lielumu. Un daudzi cilvēki dzīvē neveic pilnīgi savu uzdevumu un paliek tikai pusceļā. Tā rodas neizdevušās dzīves, pilnīgi nereālizēti mūži. Katram cilvēkam jābūt vērtīgam pilsonim dzīvē, kuŗa vārds lai uz laiku laikiem ir ierakstīts mūžīgās dzīvības grāmatā.

Absolūtā vērtība sastopama lielākā vai mazākā mērā katrā cilvēkā. Tikai vienā tā ir vairāk latentā stāvoklī, otrā - aktīvā. Cilvēka absolūtā vērtība ir tā vērtība, kas mīt tieši cilvēkā pašā neatkarīgi ne no kādiem blakus apstākļiem. To ir ielicis pats Dievs cilvēka sirdī. Tā izveido cilvēku par personību, par individualitāti. Par to vācu dzejnieks V. fon Ģēte saka: "Höchstes Glück des Menschenkindes ist nur die Persönlichkeit." Absolūti vērtīgs cilvēks ir noteikti individualitāte. Tādu izkoptu individuālitāšu dzīvē nav visai daudz. Cilvēki vēl tālu stāv no pilnības. J. Poruka vārdiem runājot, lielais vairums cilvēku ir tikai fragmenti. Rakstnieks pat nebaidās apgalvot, ka par īstu cilvēku nevarot neviens būt. Tomēr individuālitāte nedrīkst būt šķirta no sabiedrības. Tai jāziedojas sabiedrības labā. Liels cilvēks ir tas, kas nes lielu pienākumu. Pienākumu pret citiem cilvēkiem, pret savu tautu, pret visu cilvēci. Spēcīgas individuālitātes sastopamas kā intelligencē, tā vienkāršā tautā. Kādai atsevišķai šķirai nav īpašu tiesību uz izkoptu individuālitāti.

Absolūtā vērtība vairo cilvēka glītumu. Par izglītotu saucam tādu cilvēku, kas ir harmoniski izkopis prātu, jūtas un gribu. Izglītota cilvēka dvēseles spējas stāv harmoniskā saskaņā. Izglītots cilvēks veido savu dzīvi kā brīnišķīgu mākslas darbu. Viņa dzīve ir mūžīga kalnā kāpšana. Izglītoti cilvēki sastopami visās ļaužu šķirās.

Absolūti vērtīgam cilvēkam ir stingrs raksturs. Viņš brīvi veido savu dzīvi. Viņš pats atbild par visu, ko viņš dara. Viņš ir stingrs, ciets, nelokāms. Viņš ir pats savas dzīves kalējs. Viņa griba nav saistīta kaislību žņaugiem, tā brīvi vada viņa dzīvi.

Absolūti vērtīgam cilvēkam ir brīva griba. Viņš brīvi noteic savas darbības gaitu. Viņš vienmēr atbild par savu rīcību. Viņš pats slēpj sevī par saviem darbiem sodu un algu. Viņš brīvi nāk un iet. Viņa rīcība atkarīga no paša brīvās gribas.

Absolūti vērtīgs cilvēks zina savu uzdevumu dzīvē. Viņa uzdevums ir censties pēc pilnības. Pilnība pati šajā dzīvē cilvēkam nav sasniedzama. Viņam dota tikai cenšanās pēc pilnības. Kamēr cilvēks dzīvo, tikmēr viņš cenšas. Viņa centienu gala mērķis ir Dievs.

Kā jau aizrādījām, absolūtā vērtība mīt katrā cilvēkā. Tikai no latentā stāvokļa tai jāpāriet aktīvā. Tā ir jāizkopj visiem spēkiem. Daudzi cilvēki cenšas pēc tās dzīvē visiem atļautiem līdzekļiem, bet daudzi to atstāj pilnīgi novārtā. Tomēr tikai nenogurstošā cīņā ir izveidojama cilvēka absolūtā vērtība. Bez krietna cīņa tā nav iegūstama.

Tādā kārtā ne augsts stāvoklis, ne nauda, ne manta nenosaka cilvēka absolūto vērtību. To nosaka vienīgi viņa garīgais es. Cilvēks godīnājams pēc tā, cik lielā mērā viņš izkopis savu garīgo es. Tādam cilvēkam jāparāda vislielākais gods dzīvē.

Cilvēkiem jākļūst arvien garīgākiem, pilnīgākiem. Cilvēka dzīvē jābūt nemitīgai cīņai par gara vērtībām. Viņam jābūt nenogurstošam kalnā kāpējam. Viņam jāvirzās pretī arvien lielākai pilnībai. Viņam jāveidojas garīgi no šūpuļa līdz kapam. Tad viņš izveidos sava gara pasauli. Tad viņš būs absolūti vērtīgs cilvēks. Cilvēka absolūtā vērtība paliek vēl pēc viņa nāves. Tai ir uzspiests mūžības zīmogs. Tā ir neiznīcīga.

MĀC. PĀVILS ĶIRSONS

TAM DIEVA VĀRDAM NEBŪS RIMT

II

INTERESANTU ainu dod mūsu spredi̦ku analize. Trimdas laikā iespiests krietns skaits spredi̦ku. Mums ir pat maza jauka spredi̦ku grāmatiņa Nebīsties, tici vien. (Nupat nācis klāt arī Kanadā izdotais un archibīskapa Dr. T. Grīnberga 85 gadu jubilejai veltītais spredi̦ku krājums Dzimtenes Zvani. Red.) Mājas Draugs piecu gadu pastāvēšanas laikā iespiedis vismaz kādus simts spredi̦kus un svētceres, kam svētku laikā atļāvuši telpu arī laikraksti un žurnāli. Arī draudžu biļetenos parasti atrodam kādu spredi̦ki. Materiāla tātad ir diezgan, ievērojot to, kā arī Vācijā iznāca garīgs laikraksts Pie Svētavota, kas atspoguļo spredi̦košanu trimdas sākumā.

Par spredi̦ku analizi, stingri ņemot, var runāt vienīgi analizejot katru spredi̦ki atsevišķi. Mēs šim jautājumam še varam pieskarties tikai lielās līnijās, aizrādot uz spredi̦ku tēmatiku, raksturu un techniskajām detaļām.

Cik veca ir baznīca, tikpat veca ir arī spredi̦košana, un jau no sākta gala katrs spredi̦kotājs ir lauzījis galvu par to, kas ir labs spredi̦kis. Dieva vārds, labā vēsts, ''kerigma''. Bet kā? Simtiem atbilžu un tūkstošiem labu ieteikumu. Ar to vien nepietiek, ja spredi̦kis uzrakstīts, pārrakstīts un atkal pārrakstīts, memorizēts un tekoši nospredi̦kots. Nepietiek arī ar to, ka spredi̦kis klausītājā radījis pārliecību, ka spredi̦kotājs tēmatu pārvalda un patiesi arī zina, par ko runā. Spredi̦kim jāsasniedz klausītājs tanī punktā, kur tas paredzēts. Un ja tas klausītāju sasniedzis, tas prasa atbalsi, atbildi, klausītāja pozitīvu aktivitāti. Spredi̦košana ir divpusīga darbība. Kā pie tās tikt, kādā veidā vēsti pasniegt, lai tā nepaliktu tikai saucēja balss tuksnesī? Kā lai tiek pāri parastajai rūgtajai atziņai ''mēs gan esam stabulējuši, bet jūs neesat dejuši''?

Kanoniskajos rakstos norādījumu nav. Tāpēc viens otrs pēc gariem meklējumiem ir nācis pie atziņas, ka spredi̦kotājs bez Svētā Gara darbības nevar neko panākt. Tas tiesa. - Ir lietas, ko spredi̦kotājs var iemācīties, un ir lietas, kas jāatstāj Sv. Garam. Citam liekas, ka spredi̦kotājs ir sekmīgs tikai tik ilgi, cik ilgi viņš ir viņš pats. Arī tiesa. - Plaģiātisms nekad nav atmaksājies. Cits domā, ka viņš atradis universālu metodi un dzejiski saka, ka jāspredi̦kotajā apziņā, ka tikko teiktais spredi̦kis spredi̦kotajam un klausītājam būs pēdējais un ka taisni no šī spredi̦ka ir atkarīga Dieva žēlastība. Tas arī taisnība. Cits nav izkustināms no antīkās pasaules oratorikas likumiem. Te arī sava taisnība. Amerikāņiem ir lieli un populāri spredi̦kotāji, kuŗu spredi̦ki ir homilētikas meistardarbi. Billijs Grahams reizēm ir gluži ''chaotisks'', un viņam ir visvairāk klausītāju, ne tikai Amerikā, arī aukstajā un snobiskajā Anglijā. Bīskaps Šīns ir aizgājis no visām konvencionālajām spredi̦košanas normām un būvē spredi̦kus kā modernus žurnālistikas šedevrus. Viņu klausās. Nekļūdīsimies, ja sacīsim, ka gandrīz visas minētās pieejas atrodam arī savos spredi̦kos.

Angļu teologs D. Rīds (David H.C. Read), kas pētījis spredi̦košanu no klausītāja viedokļa, saka, ka klausītājs vēsti vēlas saņemt tā, lai tā būtu garīgi reāla, intellektuāli respektabla un emocionāli apmierinoša.

Kā ar šīm lietām esam tikuši galā savos spredi̦kos?

Tēmatu ziņā mums liela dažādība, bet vairums to pakļaujami vienam virsrakstam - Dievs un tēvu zeme. Labāk varbūt būtu sacīt - Tēvu zeme un Dievs. Dabīgi, ka mēs runājām un runājam par to, kas visvairāk sāpēja un sāp. Mums klājas tāpat, kā jau simtām reižu klājies citiem: ''Pie Bābeles upēm tur mēs sēdējām un raudājām, kad pieminējām Ciānu''. Šim tēmatam vajadzēja būt galvenajam. Pēc Latvijas atstāšanas to atstaro katrs spredi̦kis. Kazuālrunās dominēja nacionālais motīvs. Kaŗavīru un savas ciešanas salīdzinājām ar Kristus ciešanām. Bet jau 1946. gada mācītāju konferencēs sākām atklāti atzīt, ka nacionālo momentu

esam pārspīlējuši. Dieva mīlestību, kuŗā mums grēciniekiem dota žēlastība Jēzū Kristū, nespēj aizstāt arī viskvēlākais nacionālisms. Šai ziņā esam bijuši vāji sava cienījamā skolotāja doc. Rozenieka sekotāji, jo Rozenieks gandrīz vai katrā lekcijā uzsvēra to homilētikas pamatprasību, ka spredikis nav spredikis, iekams tas nenorāda uz cilvēka grēku un Dieva mīlestību. Šim aspektam bez šaubām jāpakļauj arī nacionālisms. Lai arī ko saka "tīrais prāts", politiskie apzvērumi, latviskā dzīves ziņa, tādi jēdzieni kā nacionālisms, valsts, tauta, demokratiska sabiedrība materializējas tikai par tik, par cik tie sakņojas cilvēku reliģiskajā atziņā, ne otrādi. Laikos, kad viss jūk un brūk, baznīcai ir un var būt tikai viena autoritāte, proti, Dieva inspirētie Svētie raksti, pretējā gadījumā no luteriskās baznīcas nosaukuma mums jāatsakās.

Šai pašā sakarā mūsu spredikos paceltas divas teoloģiskas problēmas, kuŗām pieskārušies daudzi uh atbildējuši maz. Pirmā ir nevainīgā cietēja problēma: mēs ciešam nevainīgi. Lai arī cik šī doma nacionāla, nedogmatiķim tomēr uzmācas jautājums, ciktāl tā teoloģiski pamatojama. Trimdas praviešu mācībā mēs savām nevainīga cilvēka ciešanām apstiprinājumu neatrodam, protams, ja viņu runas nepārvēršam dialektiskā uguņošanā. Trimdas sākumā nedz varējām, nedz gribējām populāro noskaņojumu noraidīt, un tad nu ir noticis tā, ka tikai trīs mācītāji par mūsu ciešanām runājot, izteikuši domu, ka pārdzīvojamais laiks varētu būt arī rīkste, ar kuŗu Dievs mūs šauš par mūsu grēkiem. Divi pieder vecākajai, trešais, visasākais - vidējai mācītāju paaudzei. Šai pašā sakarībā jāatzīmē vēl viens fakts. Doma, ka mēs trimdinieki varētu būt glābti caur Dieva žēlastību, allaž ir izteikta tikai pusbalsī un daudzmaz konkrētāku formu sāk pieņemt tikai pēdējos pāris gados.

Ne tikai mums, viena lieta ļoti daudziem sludinātājiem kļuvusi par redzamu klupšanas akmeni: kā, kāda amerikāņu teologa vārdiem runājot, par Jāņa Kristītāja galvu drīkstēja lemt apdzērusies prostitute? Kā Dievs to varēja pieļaut? Tāpat ir jautājuši arī tūkstošiem latvju trimdinieku. Atbildi meklēdami esam izstaigājuši gadu tūkstošus, no Platona līdz eksistenciālismam. Jautājums tomēr nav atbildēts. Bet vai reliģiski indiferentam cilvēkam, un tā lai tas saprastu un pārdzīvotu, šo jautājumu vispār var atbildēt?

Otru lielāko spredikotāju grupu raksturo ievada teikums, kas skan apmēram tā: Ja mēs skatāmies šīs dienas pasaulē, tad mēs redzam to un to. Šo spredikų laikmeta parādību analizes ir tiešām ekscellentas, un ja tos pārtulkotu kādā no lielajām valodām, tas būtu lielisks mesls kontemporārā spredikošanā. Ja mēs, pasaules raganu katlā peldinātie, nezinātu kāda šī vira izskatās, kuŗš cits tad zinātu? Šajos spredikos pieteikta cīņa dažādajām sekulārajām parādībām, ar kuŗām mūsu laiks ir tā apkrāvies, ka tas vairs nespēj dvašot. Tik tālu labi. Tur ir varens spēks un liela gudrība. Bet vai klausītājs var pilnā mērā samierināties ar šo spredikų izvedumiem? Parasti tie beidzas ar pamācību: Jūs tā nedariet! vai: Jūs dariet tā un tā! Tas nozīmē to, ka šie spredikī iestigst legālismā vai labākajā gadījumā humānismā, kas galu galā arī nav nekas vairāk kā sekulārisms. Tā velnu gribam izdzīt saucot talkā velnu. Tālākās konsekvences ir tās, ka mums pietiek ar desmit baušļiem un antīkās pasaules tikumiem. Kristus un Kristus krusts te lieks un ap. Pāvila vārds: labo, ko gribu, es neizdaru; ļauno, ko negribu, es izdaru - kļūst reālitāte, no kuŗas ceļa ārā nav.

Tīrā dogmatika spredikotājam sagādājusi grūtības vienmēr. Viņa zināšanas var būt nevainojamas, eksegezes perfektas, un tomēr daudzreiz vairāk nozīmes ir tam, kas izteikts starp rindām un paslēpies aiz vārdiem. Labāk sakot, šīs lietas ir tik dzīvas, cik spredikotājs pats tuvu bijis atklāsmei.

Pieskaroties spredikošanas technikai, vispārēju vērtējumu ir grūti dot. Tas ir jautājums, kas attiecas uz katru atsevišķo spredikī. Vispārinājumi savelkami šādos punktos.

Modernie homilēti māca, ka spredikų dispozicijām jābūt uzmestām veselam gadam uz priekšu. Šai laikā caur pārdomām, lūgšanām un piedzīvojumiem, kad dispozicijas vairāk reizes savu veidu mainījušas, izauklējas spredika kodols. Protams, ka par dispozicijām gadam uz priekšu mūsu apstākļos nekad neesam varējuši sapņot. Kas attiecas uz spredikų kodoliem, tad - gods, kam gods - tie visā visumā prezentēti bez vainas, kaut gan tēmati bieži vien ir pārāk plaši un spredika ezpose netiek līdzi virsrakstiem. Kas attiecas uz iespiestajiem spredikiem, sevišķi, ja tie iespiesti laikrakstā - blakus dažādām ziņām utt. - gribētos, lai spredikų virsraksti resp. tēmati būtu saistošāki, pievilcīgāki, lai tie vairāk modinātu lasītāju interesi. Angļu valodā teiktu, ka spredika virsrakstam jābūt provocējošam. Citādi gadās, ka spredikis paliek neizlasīts.

Dispozicijās jauniem meklējumiem neesam pievērsušies. Divun trijdalījums ir visparastākais, bet ir arī cenšanās tikt no iedalījumiem pavisam vaļā. Būtu aplam apgalvot, ka tas nehomilētiski. Tērps, kādā evaņģeliju pasniedz, ir laikmetisks. Jāšaubas, vai šodien kāds var kopēt Chrizostomu, Ambroziju, Luteru vai Manceli, kaut gan viņu spredikos ir elementi, kas noder visiem laikiem. Vēl par iedalījumiem runājot, nebūs pārspīlēts, ja sacīsim, ka spredikų ievadi apm. trešajai daļai par gariem. Kā ievadi tie ir labi un jauki, bet tie nav samērā ar laiku, kāds veltīts pašam spredikim.

No četrām vai piecām homilētikā pazīstamajām spredikų formām, mēs visā vairumā reprezentējamies ar vēstījuma formu. Forma nav jēdziens vai prasība, kam runā jāparādās tīrā veidā. Tā var variēt no iedaļas uz iedaļu. Katra vēsts meklē savu attiecīgu formu, kuŗā tā vislabāk izsakāma. Pavisam grūti mūsu spredikos atrast diskusiju formu ar asām tezēm un graujošām antitezēm. Tā kā spredikī ir bagāti ar labām laikmeta analizēm, un mūsu laikmets ir pretrunu laikmets, būtu sagaidāms, ka šāds runas veids būtu reprezentēts visvairāk. Lai gan šinī formā vislabāk iekombinējami psiholoģiskie momenti, tomēr tanī paslēpta arī kāda negātīva parādība. Spredikotājam vienmēr ir vieglāk uzsvērt antitezi, sevišķi, ja tanī ir negātivisms, un bieži neapzināti tas arī tiek darīts. Apzināti vai neapzināti mēs no tā esam mēģinājuši izvairīties. Iepriecinoša parādība ir, ka to mācītāju spredikos, kas publicēti visvairāk, formu dažādība ir vislielākā. Ar to arī jāatzīst, ka tie savai spredikošanai piegriež iespējami lielāko vērību.

Neklasificējot katru spredikī tomēr liekas, ka izteiksmes ziņā visvairāk mēs lietojam imperātīvu. Tas netieši apstiprina augstāk sacīto par slīgšanu legālismā. Legālists un morālists visvairāk izvēlas imperātīvu, jo tas atbilst viņa paša esmei. Šī izteiksme atrod it kā attaisnojumu evaņģelijā pašā ar Kristus teicienu: Ej un dari tu tāpat utl. Dīvaini, ka māceklis, kas Kristum stāvēja vistuvāk - Pēteris, savā Vasaras sv. spredikī imperātīvu nelieto. Tikai tad, kad viņš

beidzis runāt un klausītāji gatavi pozitīvai atbildei un jautā: Ko mums būs darīt? - Pēteris atbild: Atgrieties no grēkiem! Nelaime tā, ka šais laikos jāsastopas ar kādu dīvainu psiholoģisku fainomenu. Cilvēki, kas sakās dzīvojam un lietas apsveŗam ar aukstu prātu, lielajā vairumā dzīvo saskaņā ar savām jūtām. Jo precīzākus un patiesākus argumentus minam, jo mazāk paliek pretargumentu klausītājam, jo vairāk viņš noslēdzas sevī un pasludināto vēsti nepieņem. Racionāli spriežot, vajadzētu būt otrādi.

Amerikāņu spredikotāji no imperātīvās izteiksmes pēdējā laikā apzināti vairās to aizvietojot ar indikātīvu. Lieta grozās tikai ap taktikas maiņu. Imperātīvs bieži vien nepieciešams, bet to viegli var atvietot ar implikaciju. Interesanti atzīmēt, ka trīs no mūsu vecākās paaudzes brāļiem, kuŗus nāk klausīties arī viņu spredikus un ne tikai augsto amatu dēļ, konsekventi turas pie indikātīva.

Kas attiecas uz valodu, tad ar prieku jāsaka, ka latviešu valodas bagātības un īpatnības pilnā mērā izmantotas. Tas sevišķi sakāms par spredikiem ar nacionālajiem motīviem. Dabas apraksti, gadskārtas, svētki - vai tā bērzu birzs, jai 18. novembra vakars - viss pacelts mirdzošā, kvēlā gaismā, viss pateikts dziļā mīlestībā kaltos teikumos un milzīgajā vārdu apcirknī meklēts pēc smagākā un zeltainākā. "Vārds īstā vietā ir zelta ābols sudraba traukā." Ja tas būtu viss, kas vajadzīgs labam spredikim, tad daudzi sprediķi būtu pati pilnība. Nelaime tā, ka divdesmit minūšu garam spredikim katrs vārds, kas nav absolūti nepieciešams, ir lieks balsts klausītāju uzmanībai. Šai ziņā spredikotājam pašam sevi viegli kontrolēt, proti - spredika domu "jānes" lietu un darbības vārdiem. Citādi spredikis var būt labi skanošs, tas kutina ausis, bet atstāj dvēseli nepabarotu. Patīkami, ka mūsu spredikos samērā reti uzpeld abstrakti vārdi, visvairāk lietoti, tie, kas vistuvāk pieciem prātiem. Tie arī ir visefektīvākie un vislabāk iegulstas atmiņā.

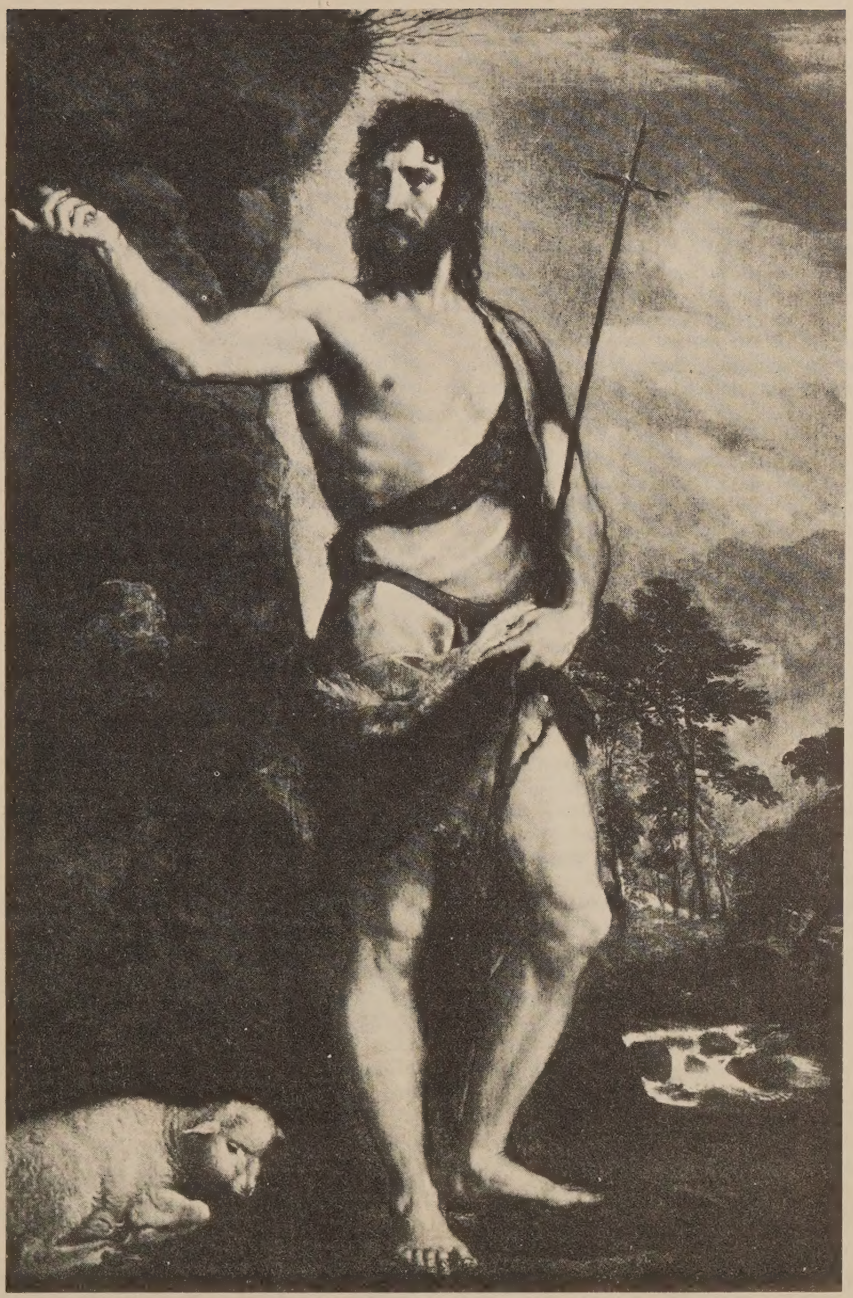

Ticiana - Jānis Kristītājs tuksnesī

Ne tuvu neesam izsmēluši visu, kas vēl par mūsu spredikiem būtu sakāms. Te esam mēģinājuši skicēt lietas, kas vairāk kopējas. No tā arī redzams, ka ir lietas, kur paceļamies līdz perfekcijai, un ir arī lietas, kur visi arī kļūdamies. Ja jāspriež pēc tiem spredikiem, kas iespiesti, tad to labās puses ir rokām taustāmas un atsver vājās. Liekas, ka kritizētāji mazāk apmierināti ar tiem spredikiem, kas domāti "pašu mājas patēriņam."

Bet ja arī mēs reiz spredikošanā sasniegtu pilnību un zinātu ko un kā, arī tad vēl visas problēmas, kas ar spredikošanu saistas, atrisinātas nebūtu. Paliek pats galvenais - klausītājs. Par to turpmāk. Tagad tikai to: mēs zinām, ka mums jāsludina, mēs zinām, kā tas jādara; mums ir patiesākā vēsts, degoši nepieciešama cilvēkam, mums ir organizācija un iespējas šīs vēsts pasludināšanai. Tam pretim mums ir apatiski cilvēki, kuŗu uztverē evaņģelijs ir patiess tikai pa daļai un - neatbilstošs realitātēm. Bet lai nu kā - ticības tēvs saka: Tam Dieva vārdam nebūs rimt. Lai tad arī tā notiek!

M Ū S U D I E N Ā S

S K A N D I N Ā V I J A S B A Z N Ī C A S

Luterāņu baznīcas presē pēdējā laikā bieži minēts Skandināvijas vārds. Interesei par Skandināviju galvenā kārtā divi iemesli. No vienas puses te vērojami vairāk vai mazāk interkonfesionāli (un internacionāli) sadarbības centieni. No otras puses (Norvēģijā un Zviedrijā) - baznīcu cenšanās raisīties vaļā no valsts aizbildnības.

Vispirms par Norvēģiju. Norvēģijas luterāņu baznīca, kuŗai pieder apm. 96% Norvēģijas iedzīvotāju, ir valsts baznīca. 4%, kas paliek ārpus tās, ietilpst apm. 30.000 pentekostiešu (Vasaras sv. dr.), nedaudz vairāk par apm. 17. 000, kas pieder luterāņu brīvbaznīcai, nepilni 12.000 metodistu, apm. 9.000 baptistu, nep. 5.000 katoļu un 22.000 kas nepieder nevienai konfesijai.

Norvēģijas luterāņu baznīcā patreiz skaitās ap 950 garīdznieku. Izņemot dažus, kuŗu algas sedz veci novēlējumi, gandrīz visus tos algo valsts, kas pēdējā budžetā bīskapu un mācītāju algām paredzējusi 11 milj.kronas (apm. $1,5 milj.). Lielākas summas valsts budžetā atvēlētas arī kaŗā bojāto baznīcu remontiem - Nidarosas katedrālei 650.000 kronas un tālajos ziemeļos kaŗā cietušajām baznīcām Finmarkā 500.000 kronas, jo vietējo pilsētu valdēm, kuŗu uzdevumos ietilpst arī baznīcu celšana un remontēšana, nasta par smagu. Nidarosas katedrāles un Firmarkas baznīcu atjaunošanai pirms dažiem gadiem $1.000.000 atvēlēja arī LWA.

Bet ja valsts maksā, tad, protams, valsts arī grib runāt baznīcas dzīvē līdz. Un te nu tomēr drusku jāpieskaŗas t.s. disputam par elli, kuŗu citādi varētu arī atstāt malā. Lai norvēģi strīdas. Anglijā arī ir bijuši strīdi, ASV - arī (Vincents Pīls).

1953. gada janvārī Norvēģijas pietistu kustības vadonis Dr. Ole Halesbijs (Hallesby) radio runā aicināja savus tautiešus atgriezties no grēkiem, citādi pēc nāves tie nogāzīšoties tieši ellē. Daudzi klausījās un piekrita, citi protestēja; pēdējo starpā arī Hamaras bīskaps Šjelderups (Schjelderup), kas publiski deklarēja, ka mīlestības reliģijā mācībai par mūžīgo sodu neesot vietas. Ar to bija sācies atklāts disputs. Šjelderupam pārmeta baznīcas apliecības rakstu un Bībeles vārda nodevību. Iejaucās valdība, kas Norvēģijas (lut.) valsts baznīcā skaitās augstākā autoritāte, bet uztrauktos disputantus, diemžēl, nomierināt nespēja. Valdības lēmums skanēja: Bīskapu un teol. fak. uzskati, "kā šķiet", stipri vien atšķiroties. To varēja uzskatīt par Šjelderupa aizstāvēšanu. Bet īsti kļūmīgu stāvokli padarīja valdības eksperta Dr.Kastberga deklarācija. Karalim kā valsts baznīcas galvai neesot jāprasa padoms ne bīskapiem, ne teoloģijas fakultātēm, un karalim arī neesot viņu padomiem jāklausa.

Pret savu karali norvēģiem, pie kuŗa ticības virziena tie arī piederētu, iebildumu nav. Cik ļoti karalis iecienīts, vislabāk rāda tas, ka tuvojoties viņa 50 gadu valdīšanas jubilejai, tika ierosināts kādreizējam dāņu princim un kopš 1905. gada Norvēģijas karalim Hakonam Kopenhāgenā celt Karaļa Hakona Piemiņas Baznīcu. Pēdējo izmantotu Kopenhāgenas norvēģu kolonija un jūrnieku misija. Ierosinājuma autori bija norvēģu bīskapi, nešauboties, ka tas "dziļā saskaņā ar karaļa pašatieksmēm un pārliecību." Ierosinājums tūlīt rada lielu atsaucību visā norvēģu tautā. Ziedoja ticīgie visās norvēģu baznīcās, ziedoja arī privātas firmas.

Bet, ka valdības galvai būtu tāda vara, kā to iedrošinājās apgalvot attiecīgais valdības eksperts, tas izsauca īstu protesta vētru. Balsis, ka baznīcai un valstij turpmāk ejami šķirti ceļi, nu kļuva īsti skaļas. Un kāda bija valdības atbilde? Pag. gada novembrī Norvēģijas parlaments nolēma, ka teoloģiski disputi gan esot baznīcas pašas darīšana. Tur valsts neiejaukšoties. Bet varot tomēr būt gadījumi, kad valdībai jāiejaucas, nosakot, ko baznīca var mācīt un ko nē.

Sakarā ar šo lēmumu astoņi no deviņiem Norvēģijas bīskapiem publicēja kopīgu gana vēstuli, pieskaroties ne tikai attiecīgajām teoloģiskajām problēmām, bet arī valsts un baznīcas attiecībām.

Jautājumā par elli bīskapu gana vēstulē teikts: Tāds ir Dieva vārds ... un šo vārdu gaismā mums jāraugās uz nopietnajiem vārdiem par sodu. Ja jau kur, tad tieši še mēs saduramies ar kaut ko, ko ar savu gudrību izskaidrot nevaram. Te mēs tikai varam klausīties Tajā, kas vienīgais zina... Bet Tas, kas mūs uzrunā, ir tas pats Kristus, kas nevien vārdos, bet arī darbos rādījis, ka nevienam nebūs pazust.

Par baznīcas un valsts attiecībām Norvēģijā bīskapu vēstulē teikts, ka mācītāji un draudzes līdzšinējās saites saraut nevēlas, taču okupācijas laiks un pēckaŗa attīstība baznīcai parādot jo skaidri, kur valsts baznīcas iespējas un attaisnojums beidzas. Dr. Kastberga (pieminētais valdības eksperts) viedokli bīskapi noraida. Bet ja valdība attaisnojusi Šjelderupu, tad to katrā ziņā nevajagot saprast tā, ka valdība autorizētu mācību, kas pretstatā Bībelei un baznīcas apl. rakstiem. Valsts tiesības interpretēt apliecības rakstus baznīca nekad neatzīs. Augstāka autoritāte ir Kristus.

Ar to, varētu domāt, stāvoklis saglābts. Taču runas par "nenovēršamo" baznīcas un valsts separēšanos nav beigušās. Piem., Norvēģijas luterāņu misijas sekretārs Tormods Vagens vēl nesen izteicies, ka pie valsts baznīcas gan jāturoties, bet tikai tikmēr, kamēr nav jāatsakās no Kristus vēsts. Valsts likumdevēji pēckaŗa gados, diemžēl, no vecajiem uzskatiem par to, ka valsts likumiem jāsaskan ar Dieva likumiem, tā kā tie pausti Bībelē, novirzījušies.

Tās tomēr nav norvēģu vienīgās likstas. Pirmkārt, Norvēģijas luterāņu baznīcai trūkst mācītāju. Līdzšinējiem 950 darba slodze par smagu. Pašreiz katram mācītājam jāaprūpē caurmērā 3425 draudzes locekļi. Lēš, ka Norvēģijas luterāņu valsts baznīcai pašreiz vajadzētu vismaz 260 papildus mācītājus. Otrkārt, t.s. brīvbaznīcas, kas pie valsts baznīcas nepieder, prasa "vispārēju reliģijas brīvību", jo, piem., pēc Norvēģijas metodistu baznīcas vadītāja Dr. A. Liera domām, tādas reliģijas brīvības, kā citās zemēs ar līdzīgu kultūras līmeni, Norvēģijā neesot. Norvēģu tautskolās, proti, ticības mācību var mācīt tikai saskaņā ar lut. apl. rakstiem. Zīmīgi šķiet arī tas, ka

pag. gada beigās aiz financiēlām grūtībām beidza iznākt arī viens no trim kristīgajiem Norvēģijas laikrakstiem Kristīgās tautas partijas (15 pārstāvji parlamentā) orgāns Trondheimas "Dagsavisa". Līdz ar to Norvēģijā paliek tikai divi laikraksti, kas galveno vērību piegriež baznīcas ziņām un pārstāv kristīgo viedokli ziņu izvērtējumā - viens Bergenā, otrs - Oslo. Pirmais pastāv jau kopš 1918. gada, otrs, Oslo izdotais "Varta Land" dibināts reizē ar tagad slēgto laikrakstu "Dagsavisa" sāka iznākt pēc 2. pasaules kara. Kaut gan Oslo laikraksta tiražs ir tikai ap 25.000 (salīdzinot ar gluži laicīgajiem laikrakstiem - gauži niecīgs), tomēr tas lielā mērā ietekmējis baznīcas dzīvi un vispārējo sabiedrības nostāju.

Apmēram līdzīgs stāvoklis ir arī Zviedrijā. Kā ziņo The Northern Ecumenical Institute publicētās Baznīcas Ziņas, zviedru parlamenta liberālie locekļi ierosinājuši 1957. gadā rīkot tautas nobalsošanu par to vai Zviedrijai arī turpmāk jāpaliek pie līdzšinējās valsts baznīcasformām, jeb baznīcai un valstij jāšķiras. Ierosinājums motivēts ar to, ka pašreizējos apstākļos ļaudis, kas pie baznīcas ticības neturoties, tomēr lielā mērā varot ietekmēt baznīcas dzīvi. Protams, piebilst Baznīcas Ziņas, ir cits jautājums, vai parlaments priekšlikumu pieņems.

Divi tās pašas zviedru liberālās partijas locekļi no tā saucamo brīvbaznīcu aprindām (nepieder Zviedrijas valsts lut. baznīcai) ierosinājuši likumu, kas atļautu ordinēt arī sievietes. 1950. gadā speciāla komisija ar bīskapu Torstenu Bolinu (Torsten Bohlin) priekšgalā un ar 10 balsīm pret 4 jau atzinusi, ka varētu ordinēt arī sievietes. Tā valsts baznīcā varētu novērst lielo mācītāju trūkumu. Taču plašas baznīcas aprindas ir pret sieviešu ordinēšanu. Zviedrijas bīskapi, acīmredzot, lai sievietes pārāk neapbēdinātu, paziņojuši, ka sievietēm baznīcas dzīvē esot lieli un atbildīgi pienākumi. Tās varot mācīt bērnus un jaunatni, sludināt evaņģeliju u.t.t., bet mācītāja amats būtu atstājams tikai vīriešiem.

Diemžēl, Zviedrijas vīrieši par mācītāja amatu visai nejūtsmo. Upsalas universitātes nesen publicētā statistika rāda, ka teoloģijas studijas Zviedrijas jauniešus nevilina. Kamēr 1931. gadā no visiem Upsalas universitātes studentiem 12 studēja teoloģiju, pagājušajā gadā šis skaits bija sarucis uz 4, no 6359 studentiem, proti, tikai 286 bija immatrikulējušies teoloģijas fakultātē. Lieta kļūst vēl ļaunāka, ja ievēro, ka teoloģijas studentiem piešķirts vairāk stipendiju kā jebkurā citā fakultātē. Gandrīz katrs otrais teoloģijas students ir stipendiāts, kamēr citās fakultātēs no 60 tikai 1. Tai pašā laikā Zviedrijas baznīcā mācītāju trūkums ir tik liels, ka Zviedrijas valdība taupības nolūkos pat ierosinājusi no valsts baznīcas budžeta svītrot 200 (vakantos) mācītāju posteņus. Ja to tiešām izdarītu, dažā Zviedrijas draudzē locekļu skaits pārsniegtu 45.000. Un tie būtu jāaprūpē vienam mācītājam! Baznīca uzsvērusi, ka viena mācītāja aprūpējamo draudzes locekļu skaits nekādā ziņā nedrīkstētu pārsniegt 20.000.

Cik vērojams, Zviedrijas valsts baznīcai trūkst arī misionāru. Pēc Zviedrijas Ārmisijas biroja ziņām misijas laukā pašreiz darbojas 1.397 zviedru misionāri un 11.368

Somijas baznīcas

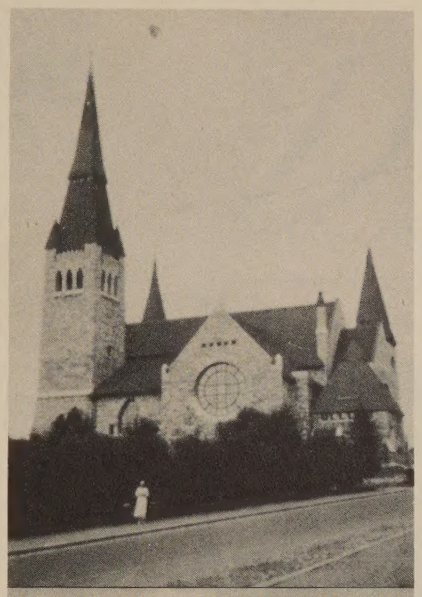

iedzimto palīgi, taču Zviedrijas valsts baznīcas Zviedrijas Baznīcas Misija nodarbināto misionāru skaita ziņā paliek tikai 3. vietā. Pārsteidz, ka visvairāk misionāru dod Zviedrijas pentekostieši, kaut gan to Zviedrijā ir tikai 1,5%. Bet šie 1,5% ir izsūtījuši 352 aktīvus misionārus! Nākošo lielāko misionāru grupu dod Svenska Missions-forbundet (Zviedru Derības Misijas Baznīca) - 204; Zviedrijas valsts baznīcas Zviedru Baznīcas Misija - tikai 201, plūs 20 cittautiešu, kas saistījušies valsts baznīcas darbā.

Bet ja arī statistikas pirmā daļa Zviedrijas valsts baznīcai nav visai labvēlīga, otrā daļa atklāj ļoti iepriecinošu ainu. Pagājušā gadā vien dažādajos zviedru misijas laukos kristīti 27000 (pavisam 600000); 78000 bērnu apmeklē svētdienas skolu, 112000 - misijas tautskolu, 27000 - vidusskolas, 279 - teoloģijas semināru, un 40 zviedru misijas slimnīcas viena gada laikā uzņēmušas 49000 pacientus. Kliniski pag. gadā ārstēti 1.100.000 pacienti.

Tai pašā laikā Zviedrijas baznīcai jācīnās ar ārējiem un iekšējiem "ienaidniekiem". Dzīves standarts kļuvis par vislielāko mūsdienu elku, raksta Zviedrijas archibīskaps Ingve Briliots (Yngve Brilioth). Aiz ārējās labklājības var slēpties garīga nabadzība. Izplānota bezdievība baznīcas vēsturē vēl nekad nav manifestējusies tik labi nomaskota kā mūsu dienās. Un sakarā ar to, raksta archibīskaps, daudzās zemēs, liekas, uzplaukstot nekristīgās reliģijas.

Liberālā prese šos archibīskapa apgalvojumus tūlīt pasteidzās interpretēt savā garā. Baznīca nevēloties, ka nabadzīgajiem būtu vairāk maizes. Baznīca esot pret dzīves apstākļu uzlabošanu.

Apzināti pārprastajam archibīskapam steidzās talkā jaunievēlētais Stokholmas bīskaps Dr. H. Ljungbergs. Baznīca, viņš paskaidroja, nav pret labklājības pieaugšanu. Šai ziņā vēl daudz darāms. Bet cilvēks nedzīvo no maizes vien, un šo patiesību tik materiālistiski noskaņotā laikmetā, kāds ir mūsējais, nevajadzētu aizmirst. Jaunais bīskaps bez tam vēl prasa, lai Zviedrijas lut. baznīcā atkal tiktu godā celta krusta zīme, lai tiktu celtas jaunas baznīcas, it sevišķi Stokholmā, kur pēdējo 25 gadu laikā nav celta neviena jauna baznīca, kaut gan iedzīvotāju skaits tai pašā laikā ievērojami pieaudzis, un draudze, kurā pirms 25 gadiem skaitījās 19000 locekļu, tagad pieaugusi uz 113000. Baznīcai jākļūstot arī

FORM No. 3547 Requested

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

aktīvākai politikā, un nopietni jāapsverot jautājums, vai Zviedrijā nebūtu organizējama īpaša kristīgo partija.

Sava veida "uzbrukumu" Zviedri saņēmuši arī no ārienes. Novērojis, ka jaunievēlēto Stokholmas bīskapu svinīgi ievedot amatā, bīskapa galvai uzliek rokas anglikāņu bīskaps, bet norvēģu bīskaps nē, resp. iesvētīšanas ceremonijā aktīvi piedalās tikai to baznīcu pārstāvji, kas turas pie apustoliskās sukcesijas (uzskats, ka bīskapu var iesvētīt tikai tāds bīskaps, kas pats svētību saņēmis no bīskapa, ejot atpakaļ līdz pat apustuļu laikiem), LWF informācijas departamenta vadītājs Dr. H. Bolevskis pacēla jautājumu vai Zviedru baznīca, kas pēdējā laikā stipri vien nosvērusies uz anglikānisma pusi, vispār vairs uzskatāma par luterisku. Uz to Zviedrijas archibīskaps atbildējis, ka Zviedrijas baznīca savu vietu Luterāņu pas. federācijā vērtējot augsti, tomēr Zviedru baznīca nedomājot, ka federācija varētu noteikt ar kādām baznīcām tai jādraudzējas. Zviedru baznīca luterāņu saimi nekad nav atstājusi, uzsvēra archibīskaps. Zīmējoties uz roku uzlikšanu Stokholmas bīskapa iesvētīšanas ceremonijā - nekāda iepriekšēja bīskapu šķirošana neesot notikusi, bīskapu vienkārši esot bijis tik daudz, ka visiem tiem roku uzlikšanā neesot bijis iespējams piedalīties.

Lai nu kā, luteriskās Zviedru un anglikāniskās Anglijas baznīcas tuvināšanās tomēr noliedzama nav; turpmāk luteriskie zviedri varēs saņemt Sv. vakarēdienu arī anglikāņu dievkalpojumā, un luteriskie zviedru mācītāji varēs runāt anglikāņu baznīcās. Zviedrijas baznīcā praktizēto apustolisko sukcesiju anglikāņu baznīca atzina jau 1920. gadā. (Te var piezīmēt, ka mūsu pirmajam bīskapam Irbem apustoliskā sukcesija bija, mūsu tagadējam archibīskapam nava).

Līdzīgu vienošanos panākusi arī luteriskā Dānijas baznīca ar Skotijas prezbiteriešu baznīcu.

Somijas ev. lut. baznīca š.g. 19. maijā, Debesbraukšanas dienā svin savas baznīcas 800 gadu jubileju, rīkojot īpašas svinības Turku pilsētā un jubilejas dievkalpojumus visās baznīcās, skolās un kristīgās organizācijās.

Domā, ka kristietības Somijā esot vecāka, jo daļa Rietumsomijas kristianizēta jau pirms Zviedrijas ķēniņa Sv. Erika "pirmā krusta kaŗa" 1155.gadā. Taču zviedru krusta kaŗš, kuŗā piedalījās arī bīskaps Sv. Henrijs, pēc dzimuma anglis, atzīts par Somijas organizētās baznīcas dzīves sākumu. Oficiālās jubilejas svinībās Somijas archibīskaps Ilmari Salomies Turku katedrālē sacīs sprediķi. Turpat būs rīkota arī senās baznīcas mākslas skate. Svinībās somi gaida LWF, ASV Somu sinodes (Suomi Synod), dāņu, zviedru un norvēģu baznīcu pārstāvjus. Anglikāņu Kenterberijas archibīskapu reprezentēs kāds angļu bīskaps. Prezidents J.K. Pasikivi reprezentēs valsti. Jubilejas gadā vāks ziedojumus somu misijas baznīcas būvei Londonā. Arī Somijas ev. lut. baznīca ir valsts baznīca.

R. G.

MĀJAS DRAUGS
PUBLISHED BY THE NLC DIVISION OF AMERICAN MISSIONS, 327 So. LaSalle St., Chicago 4, Illinois, U.S.A.
Redaktors: māc. Osvalds Gulbis. Abonēšanas maksa par 1955. gadu $2.50. Dāviniet saviem draugiem!